Gemeente Amsterdam

Vragen en antwoorden - Lood in de grond van Amsterdam en de

Wat is precies het risico van lood?
Lood is vooral een risico voor de gezondheid van jonge kinderen. Als ongeboren kinderen en jonge kinderen het binnenkrijgen, heeft dat gevolgen voor hun hersenen. Die ontwikkelen zich dan minder goed. Het is daarom belangrijk dat kinderen zo weinig mogelijk lood binnenkrijgen. Omdat jonge kinderen hun vieze handjes regelmatig in hun mond steken komen ze makkelijker in contact met een vervuilde bodem.

Is lood alleen slecht voor jonge kinderen, of ook voor volwassenen?
Lood kan lang in ons lichaam blijven. Dat komt doordat het zich opslaat in de botten en daar weer langzaam uit vrijkomt. Heb je op kinderleeftijd te veel binnengekregen? Dan kun je ook als je volwassen bent nog te veel van het metaal in je bloed hebben. Dat kan een hogere bloeddruk of chronische nierziekten veroorzaken. Ook als je op volwassen leeftijd te veel binnenkrijgt kan dat leiden tot een hogere bloeddruk en een grotere kans op nierziekten.

Hoe kom je in aanraking met lood?
De belangrijkste manieren waarop je in aanraking komt met lood zijn:

- door contact met grond waarin (veel) lood zit. Kinderen krijgen het bijvoorbeeld binnen als zij spelen op vervuilde grond en vieze vingers in de mond stoppen;
- door het drinken van water uit een loden waterleiding;
- door het drinken van water uit een hele nieuwe leiding of uit nieuwe kranen;
- door het uitvoeren van een hobby, zoals het maken van glas-in-lood, het gieten van vislood of sportschieten met loden kogels;
- door het verwijderen van oude verflagen met lood.

Mijn kinderen spelen al jaren in de volkstuin. Kan ik nagaan of ze daardoor te veel lood hebben binnen gekregen?
Dat is lastig vast te stellen. We hebben allemaal een beetje lood in ons lichaam. Dat krijgen we op verschillende manieren binnen, en mogelijk ook via de bodem van de volkstuin. De hoeveelheid lood in ons bloed kan gemeten worden. Maar dan is niet duidelijk of dat lood uit de volkstuin komt of ergens anders vandaan. Ook is er geen duidelijk gezondheidsadvies bij (een hoog gehalte van) lood in het bloed. Er is geen behandeling mogelijk om lood uit ons lichaam te halen. Het belangrijkste is dat jonge kinderen vanaf nu zo weinig mogelijk met vervuilde grond in contact komen. Volg daarom de gebruiksadviezen.

Wat kan je in de tussentijd doen als je nog niet weet of er lood in de tuin zit? Wat zijn nu de gebruiksadviezen?

- Laat uw kinderen hun handen wassen na het buitenspelen.
- Was ook zelf uw handen na het tuinieren en vóór het eten.
- Draag handschoenen tijdens het tuinieren
- Laat kinderen niet in de moestuin spelen
- Doe schoenen uit na het tuinieren of buiten spelen of veeg de voeten.
- Stofzuig regelmatig uw huis, vooral als u of uw kinderen regelmatig met grond aan de schoenen het huis binnenkomen.
- Was en schil groenten uit uw tuin voordat u deze eet.
- Eet het hele jaar door niet alleen uit eigen moestuin, maar varieer waar uw groenten en fruit vandaan komen

Kunnen we nog groenten en fruit eten uit onze moestuin?
Bij hoge concentraties lood in de bodem (>370 mg/kg) raadt de GGD dat af. Het advies van de GGD is bedoeld om alle risico's uit te sluiten. Maar of het eten uit eigen moestuin ongezond is, hangt af van de hoeveelheid lood die in het lichaam terechtkomt. Dit wordt bepaald door de concentratie in de bodem, het soort groente (niet alle soorten nemen evenveel lood op), of de groente wordt gewassen en hoeveel groente uit de tuin worden gegeten. In de praktijk blijkt vaak dat de risico's van het eten van groenten die geteeld zijn op vervuilde grond beperkt zijn. Toch is het verstandig om onnodige blootstelling aan lood zo veel als mogelijk te voorkomen. Eet daarom het hele jaar door niet alleen uit eigen moestuin, maar varieer waar uw groenten en fruit vandaan komen.

Wat gebeurt er met mijn siertuin/ recreatietuin/ moestuin als er (te veel) lood wordt gevonden?
Voor siertuinen en recreatietuinen kan de tuinder zelf door kleine maatregelen te treffen, de blootstelling aan vervuilde grond verminderen. Bijvoorbeeld door goed te letten op handen wassen en voeten vegen. Of door de grond te bedekken, verhogen, of af te graven.
Voor moestuinen is het treffen van eenvoudige maatregelen moeilijker. Het kan een oplossing zijn om groente voortaan te kweken in bakken met schone grond. Nadat alle onderzoeken zijn uitgevoerd moet een afweging gemaakt worden welke maatregelen het meest passend zijn, en hoe de gemeente hierbij kan helpen. In samenspraak met de Bond van Volkstuinders en de zelfstandige volkstuinparken wordt vervolgens bepaald welke maatregelen het meest passend zijn.

Wie z'n verantwoordelijkheid is het om de tuin schoon of veilig te maken?
Gemeente Amsterdam is in de meest gevallen eigenaar en als er gesaneerd moet worden dan zijn de kosten voor rekening van de gemeente.

Hoe lang gaat het onderzoek duren? Wanneer zijn alle tuinen uiterlijk onderzocht?
Wij verwachten ongeveer een jaar nodig te hebben voor het onderzoek van alle moestuinen. Als wij in recreatief gebruikte tuinen het onderzoek uitvoeren kunnen wij tijdens de uitvoering al een voorlopig resultaat geven. Na ongeveer 1 week ontvangt u de rapportage.

Voor het onderzoek in moestuinen worden de monsters opgestuurd naar het laboratorium. Daardoor duurt dit onderzoek langer. Wij verwachtend de rapportages van moestuinen na circa 4 weken op te kunnen leveren.

Heeft het onderzoek grote ingrepen op mijn tuin? Wordt er gras weg gehaald?
Nee, voor het onderzoek worden op meerdere plekken in de tuin kleine gaatjes geboord met een “Edelman boor” (diameter ongeveer 12 centimeter). De grond die wordt opgeboord wordt bemonsterd voor analyses. Na de bemonstering wordt de overgebleven grond terug gestopt in de gaatjes.